

A nagy kép

Lekció: Ézs. 65. 17-25

Textus: Jel. 21.1-8

2011. dec. 11.

Gazdagrét

Új ég, új föld

Az elmúlt héten sokat, nagyon sokat láttam. Láttam Jeruzsálemet, a szent várost. Láttam, amint fekete kaftános, pajeszos zsidók sietnek a rómaiak által 2000 éve lerombolt jeruzsálemi templom megmaradt falához, a Sirató Falhoz, hogy imádkozzanak teljes odaadással és elmélyüléssel. Láttam, amint tőlük néhány méterre, az általuk is legszentebbnek tartott hegyen, a Szikla-mecset és az El-Aqsa mecset közelében imámok tanítják a Koránt muszlim híveiknek. Néhány száz méterre innen láttam a Szent Sír Bazilikát, ahol Jézus megfeszítésének és eltemetésének helyén ortodox keresztények csókolgatják az ereklyéket teljes vallási odaadásban. Láttam, amint a Via Dolorosa – Jézus útja a Golgotára – elején muszlim hívők osztogatnak missziói traktátusokat a keresztény zarándokoknak, amelyben a muszlim hit igazságát és a Biblia tévelygéseit adják eléjük. Láttam a gépfegyverrel felszerelt kommandósokat a szent városban, a csomagjainkat átvilágító berendezéseket, amint beléptünk a Sirató Fal előtti térre. Láttam az arab árusokat, a nyüzsgő forgatagot, este a Via Dolorosán focizó gyerekeket. Láttam a Szent várost – de János valami egészen mást látott.

Láttam a földet és az eget. A földet, ahol a sivatagban élet fakad, a homok és a kövek között kizöldül a föld, hiszen csodálatos mezőgazdasági termelés folyik ott, ahol alig-alig van élet. Láttam a földet, a Holt-tengert és a Galileai tavat – a vízhiány miatt mindkettő jó pár méterrel a szükséges szint alatt van. Láttam a szemetet, ami elborítja egyes lakóterületek környékét, és láttam földi paradicsom szépségű oázist. Láttam az eget, amelyen nemcsak csodálatos madarak, hanem izraeli harci gépek is folyamatosan húznak... Amikor a Galileai tó partján felnéztem a csillagos égre, nemcsak arra gondolhattam, hogy Jézust is ez az égbolt takarta be kétezer éve, hanem arra is, hogy néhány kilométerrel arrébb a Golán fennsíkon több mint negyedmillió akna is az éj sötétjében lapul.

A szépség, a gyönyörűség, az élet, a szorongás, a félelem, az erőszak és a halál képei mind-mind jelen vannak. Nemcsak Izraelben, hanem bármerre, ahol járunk, ahol élünk ezen a földön. Ugyanezt látod te is, én is. Láttam a földet és az eget, láttam a szent várost, de János valami egészen mást látott: „*És láttam új eget és új földet ... és a szent várost, az új Jeruzsálemet...*” Amit János lát, az új. Nem testi szemeivel látja, hanem Lélekből. Isten kinyilatkoztatása mindez. A Biblia utolsó könyve egy hatalmas látomásorozat, telve színekkel, képekkel, hangokkal – gyönyörűségekkel és rémisztőkkel. A biblia nagy történetének – ahogy neveztük, a nagy képnek – az utolsó fejezeteihez értünk. Beszéltünk arról, hogy miért van bármi is, azaz hogyan és mire teremti Isten a világot, és benne minket, az embert.

Láttuk, mi romlott el, és mi lett ennek a következménye. Hallottuk, hogy Isten mégsem hagyta félbe az ő szeretetének és hűségének történetét velünk, hanem megoldást, szabadulást, megváltást készített. Beszéltünk a Jézus Krisztusról szóló evangéliumról, Isten erejéről és hatalmáról, amely által az életünket saját nagy történetének részesévé teszi, megszabadítva az önzéstől, a hiábavalóságtól, a bűn hatalmából. A Jelenések könyvében pedig kibontakozik előttünk a történet vége: Isten ítéletet tart az istentelenség civilizációja felett, majd beteljesíti mindazt, amit Jézus Krisztus feltámadása által elkezdett, újjáteremt mindeneket. Ha a Biblia története a mi történetünk, úgy lehet és úgy kell élnünk, mint akik tudják, hova tartanak. Az újjáteremtett világ látomása kell hogy betöltsön minket – és ezt erősíti meg Advent időszaka is. Lássuk hát, hogy 1. Hogyan érkezik el az új ég és új föld? 2. Mit hoz magával, mi jellemzi? 3. Miért van erre a látomásra szükségünk ma?

I. Hogyan érkezik el az új ég és új föld?

Számos irodalmi alkotás és film (Morus Tamás Utópiájától a Mátrixig...) beszél arról, hogy az embert mindig is foglalkoztatta egy új világ létrehozása. Az ezek által megálmodott, a tökéleteshez közelítő emberi társadalmat nevezzük utópiának. Az emberi elvagyódás e hiányokkal teli világból az utópiák újabb és újabb formáit szüli meg. A művészi képzelet és a filozófiai spekuláció utópiái akkor válnak veszélyessé, amikor valakik megpróbálják azt megvalósítani, kialakítani az Új társadalmat, megformálni az ahhoz szükséges Új embert. Ha a XX. századra gondolunk, mind a náciizmus, mind a kommunizmus úgy áll előttünk, mint ami új embert és ideális és tökéletes szép új világot akart létrehozni. Az új világ látomása olyan erőssé tudott válni, hogy emberek millióit fanatizálta elhitetvén velük, hogy felépíthetik a tökéletes társadalmat. Mint tudjuk, ezeknek e kísérleteknek sok millió áldozata lett. A várva várt szép új világ helyett egy olyan világ köszöntött be, amelyet inkább nevezhetünk földi pokolnak. Ugyanakkor nem lehetünk naivak, és ne gondoljuk, hogy az ember feladta azt a célját, hogy megteremtse a tökéletes társadalmat. Különböző ideológiák mentén, különböző izmusok neve alatt, újra és újra megjelennek a totális hatalmat követelő, mindent egységbe forrasztó utópisztikus kísérletek.

Az utópisztikus gondolkodásnak van egy keresztény válfaja is: amikor azt hisszük, hogy Jézus Krisztust megismerve, megváltásának részesévé válva, a magunk erőfeszítéseinek és odaadásának az egyenes következménye lesz, hogy elérjük az új ég és új föld valóságát. Röviden összefoglalva: minél jobb stratégiákkal minél több embert elérünk az evangéliummal, vagy minél több gyülekezetet plántálunk, annál közelebb van hozzánk az új ég és az új föld. És ha majd mindenkihez eljuttattuk az evangéliumot, akkor itt az új világ – azaz magunk érjük el az ideális állapotot.

Ezzel szemben János látomása arról beszél, hogy az ember szívében élő kitörölhetetlen vágyakozását egy új és tökéletes világ után Isten elégíti meg: „A trónuson ülő ezt mondta: Íme, újjáteremtek mindent.” János látja az új eget és az új

földet, amit az Úr mutat meg neki. Látja a szent várost, az új Jeruzsálemet, „*amint alászáll a mennyből, Istentől*”. János áll és figyeli, szemléli, magába foglalja azt, amit az Úr megcselekedett. Látja, hogy ez a csodálatos világ nem ellentéte a réginek, nem független attól, hiszen éppen úgy ég és föld, mint amikor Isten megteremtette a kezdetben (1Móz. 1.1kk). Az „*első ég és az első föld elmúlt*”, de az új is ég és föld, ami folyamatosságot biztosít a régivel. János látja azt is, hogy ez az új mégis egészen más. És újra kell hangsúlyoznunk, János csak szemlél. Az Úr szól, de nem arra ad parancsot, hogy János és majd könyve olvasói hozzák létre az új világot, hanem arra, hogy amit lát, írja meg. Hogy minden egyes keresztény tudja, hallja, lelki szemeivel lássa, Isten új eget és új földet teremt. Ő hozza el azt, amit az ember utópisztikus képzeletvilágban, vagy diktatórikus társadalomban próbál megteremteni magának. Milyen ez az új világ?

II. Mit jellemzi az újjáteremtett világot?

A János által látottak közül három részletet emelek ki, amelyek az új világ jellemzői: Isten közvetlen jelenléte, minden ártó és pusztító vége, valamint a szomjúság megelégtetése.

„*Hallottam, hogy egy hatalmas hang szól a trónus felől: 'Íme az Isten sátora az emberekkel van, és ő velük fog lakni, ők pedig népei lesznek...'*” Isten közvetlen jelenlétét ismeri és élvezi minden ember. Nem lesz semmi, ami elválasszon tőle, nem lesz olyan, hogy néha közel, máskor meg távolabb érzed magad tőle. Nem lesz kétség, és nem lesz hit; szemtől szembe látjuk őt. Amint egy biblíamagyarázó fogalmaz: „*Lelkük a teljes szeretetben, tiszteletben és örömben eggyé lesz Istennel ... Közvetlen jelenlétében, irántuk megnyilvánuló szeretetében, rajtuk ragyogó dicsőségében nyilvánul meg majd teljes boldog állapotuk, tökéletes üdvösségük.*” (Matthew Henry, Mennyei jelenésekről, 172) Sokan ismeritek annak áldott, csodálatos voltát, amikor Isten Szentlelke betölt és teljesen átjár. Vajon milyen lesz, amikor ennél sokkal közvetlenebbül, sokkal teljesebben, sokkal valóságosabban tapasztaljuk az Urat? Isten közvetlen jelenléte a népeket az ő népeivé teszi. Ahol Isten az emberekkel lakik, ott nem fognak három vallás képviselői egymást fenyegetve, egymásra irigykedve és gyűlölködve egy szent helyért acsarkodni. Ott minden nép tagjai ismerni és szeretni fogják őt.

Másodszor, mivel a régiek elmúltak, vége lesz minden ártónak és pusztítónak. „*Tenger sincs többé*”, írja János, és ezzel a kaotikus, démoni erők hatalmának megszűnését hirdeti. Ennek két dimenziója is van. Az egyik, hogy minden korábbi szomorúság, fájdalom és gyötrelmek következménye megszűnik: Isten „*letöröl minden könnyet a szemükről...*” Amikor arról beszélünk, hogy az új ég és új föld világában nem lesz többé gyász, fájdalom, betegség, számosan, akik nagyon súlyos traumákon mentek keresztül ebben a világban, érezhetik úgy, hogy nekik ez nem lesz elég. Aki elvesztette a gyermekét, akit megerőszakoltak, aki picit korban árvaságra jutott, aki maradandó egészségkárosodást szenvedett – vajon tudja-e az új világ kárpótolni őket a könnyekért, a fájdalomért, a megaláztatásért? Vajon nem úgy

érezik, hogy olyan mélyen beégett lelkükbe a veszteség, hogy azt már semmi nem törli ki onnan? Az Úr erre válaszul csodálatos képet mutat Jánosnak: ő letöröl minden könnyet a szemekről... Azaz vannak könnyek, vannak fájdalmak, van emlékezete a nyomorúságnak bennünk – de az Úr érintésére mindezek semmivé válnak. Nem tudjuk elképzelni azt a nagy vigasztalást, amit e kép jelent, és amit C.S. Lewis úgy próbál megragadni, hogy ha egyszer eljutottunk az új világba, „*az időben visszafelé is hatni fog, s a kínszenvedést is dicsőséggé változtatja.*” (A nagy válás, 79) De nemcsak a múltbeli szomorúságok következményei szűnnek meg teljesen, hanem minden jövőbeli szomorúságnak is eleje vétetik: „*és halál sem lesz többé, sem gyász, sem jajkiáltás, sem fájdalom nem lesz többé...*” Az új föld és új ég idején nem fogunk félni. Nem fogunk aggódni egészségünk, szeretteink élete felől. Nem fogunk aggódni háborúk, betegségek, balesetek miatt. Nem lesz mitől félni, hiszen a régiék elmúltak. Minden ártó és pusztító megszűnik.

Végül így szól az Úr: „*Én adok majd a szomjazónak az élet vizének forrásából ingyen.*” Amint korábban is említettem, sóvárgunk a teljes öröm, bűnnélküliség, teljesség és tökéletesség után. Az, aki ezt a sóvárgást a szívünkbe adta, egy napon meg is elégíti. Nem hagy úgy elveszni, hogy csak szomjaztunk egy jobb, egy igazabb, egy teljesebb után, és végül nem lesz belőle semmi. „*Nem egyezne meg Isten jóságával, övéi iránt táplált szeretetével, hogy szent és mennyei kívánságokat támaszt és táplál bennük és kielégítésüket megtagadná tőlük.*” (Matthew Henry, 173)

III. Miért van erre a látomásra szükségünk ma?

Mindezek után feltehetjük a kérdést: nem pusztán egy újabb utópia mindaz, amit e látomás elénk tár? És vajon – ha valóban Isten hozza el az új eget és földet – nem vezet ez a társadalom ügyei, gondjai iránt közömbösséghez, egyfajta káros passzivitásra? Hiszen miért próbálnánk jobbra tenni ezt a világot, ha végül úgysem az lesz a meghatározó, amit mi érünk el? Miért van erre a látomásra szükségünk?

Először is, ha a Biblia Isten valóságos története a világ kezdetéről, problémájáról, a Jézus Krisztusban adatott megoldásról, akkor ez a látomás a történet szerves része. Azaz, ha valaki valóban hiszi, hogy Jézus Krisztus Isten Fia, aki halálában bűnei büntetését hordozta el, feltámadásával pedig örök életet szerzett meg neki, nem állhat meg a történetben fél úton. Hiszen az evangélium, az örömhír nem az, hogy téged ő megváltott, és kiment ebből a világból valami megfoghatatlan, lelki-szellemi mennyországba, aminek semmi köze e világhoz, hanem az, hogy Krisztus feltámadása által elkezdődött az új teremtés valósága. Azaz, ha hiszel Jézus Krisztusban, mint Úrban és megváltóban, mindez nem utópia, hanem szükségszerű következménye hitednek, az evangélium logikus következménye. János hallja az Urat: „*Én vagyok az Alfa és az Ómega, a kezdet és a vég.*” Ő mindenek kezdete – és ő mindenek vége. Ő a teremtő – és ő az, aki újjáteremt. Ha Jézus Krisztusban részese lettél történetének, akkor tudod, hogy amit az Úr ezen a látomáson keresztül

népe elé adott, az a biztos és teljes kibontakozása az ő szabadító és megváltó, újjáteremtő tetteinek. Amit az Úr elkezdett, azt be is fogja fejezni. Hallelujah!

A második kérdésre csak röviden válaszolok: Miközben a Biblia az új világ csodálatos látomásával zárul, és azt valóban nem mi hozzuk el, ez semmiképpen nem semlegesíti azt a jézusi parancsot, hogy szeressük felebarátunkat, mint magunkat. Ha pedig szeretjük a másik embert, akkor teljes erőnkkel és tehetségünkkel azon fogunk dolgozni, hogy ez a világ jobb hely legyen addig is, amíg mindez beteljesedik. Mert mindaz, amit szeretetből teszünk, - meg vagyok győződve róla – valamilyen módon örök, és megmarad az új világban. Ez a látomás nem passzívvá tesz, hanem szabaddá: szabaddá szeretni, szabaddá jót tenni, és szabaddá az Úr Jézus Krisztust hirdetni.

János olvasói számára – és számunkra is – van azonban ennek a szakasznak egy lelkigondozói, intő funkciója is: „*Aki győz, örökölni fogja mindezt, és Istene leszek annak, az pedig fiam lesz. De a gyáváknak és hitetleneknek ... meglesz az osztályrésze a tűzzel és kénnel égő tóban: ez a második halál.*” Az első század vége felé vagyunk, amikor az első keresztény gyülekezetek a hit és szeretet első tüze után megfáradnak, különféle kísértésekkel néznek szembe, amelyek közül a leghangsúlyosabb a Domitianus császár alatt kibontakozó keresztényüldözés. Erős nyomás nehezedik rájuk, hogy hitüket feladják, és így biztosítsanak maguknak békét, jólétet egy ellenséges társadalomban. Ennek fényében értjük meg az „*aki győz*” kifejezést. Aki megmarad, aki kitart, aki kiállja a próbát, az örökölni fogja az új eget és az új földet, amit Isten készít. De a gyáva és hitetlen, azaz aki nem meri vállalni a Jézusról szóló bizonyágtételt, nem kerülheti el Isten ítéletét, hiszen megismerte őt, majd megtagadta őt. Az első századi keresztényeknek, és azóta is kétezer éven át az üldözött egyháznak, de az egyéni fájdalomokkal és nehézségekkel szembenéző keresztényeknek is erőt ad e látomás. Isten – ismerve a gyengeségünket, ingatagságunkat – különösen is meg akarja erősíteni számunkra ígéretét: „*ezek az igék megbízhatók és igazak.*” Ez valóban így lesz. Annyira, hogy János azt hallja: „*Megtörtént!*” Már múlt idő, ami még jövő. Annyira bizonyos Isten szava igazsága, hogy már mögöttünk van, ami még előttünk van.

És hogy mire hív mindez? Arra, hogy Jézus Krisztusban öleljük magunkhoz e látomást. Jézust magát öleljük magunkhoz, akiben Isten az újat teremti. Jézushoz kötve magunkat, őt imádva és szeretve és szolgálva ne csak a régit lássuk mindennapjainkban, hanem engedjük, hogy láttassa velünk az újat. Legyen ez számunkra erővé, biztonná, vigasztalássá, reménységgé. És kiáltunk együtt: Jöjj, Uram, jöjj hamar, jöjj el hamar! ÁMEN!